

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's dondersdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, groote Markt, n° 37-39, te Tongeren.

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement

6 francs per jaar.

En blad afzonderlijk 15 centimes.

De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.

Aankondigingen 15 centimes per drukregel.

Reclamen, vermissen en andere artikels vooraan of midden in het blad. 1 fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 5 APRIL.

Van alles wat.

De *Moniteur des Employés*, een weekblad dat geschreven wordt door de bedienden van de ministerie van Openbare werken, Financiën en Binnenlandsche zaken, valt hevig uit tegen de onrechtvaardigheden waarvan de bedienden dier besturen de slachtoffers zijn.

Terwijl in het ministerie van Onderwijs 104 heeren zitten, die gerne twee uren werk hebben daags en tot 14000 fr. trekken, worden in de andere ministerie's zoveel bedienden mogelijk ontslagen en de overige krijgen geen avancement noch verhoging. Een bediende bij de ijzeren wegen, die 20 jaar dienst en een zwaar examen afgelegd heeft, wint veel minder dan een schoolmeester die verleden jaar nog zijne broek op de banken zat te verslijten.

Ook zegde de *Moniteur des Employés* zondag: « Overal zullen de bedienden der drie besturen voor de katholieken stemmen. »

« Wij hebben alle te winnen bij eene verandering van ministerie. »

« Ons orderwoord, geheel het land door, moet zijn: Weg met de verhogers! »

Verhogers! Dat hangt af: onze ministers zijn geene verhogers van die voor den politieke winkel werken! Ziet maar de schoolinspecteurs, die beter betaald zijn dan generaals! De schoolmeesters zonder leerlingen, die 500 fr. meer trekken dan de geneesheeren van het leger! De onderwijzers van 18 jaar, die meer winnen dan de rechters bij het hof van beroep!

En de vette diens, aan 500 frank per keer, van de heeren der school-inkwisitie!

En de 20 tot 500 frank per zitting aan onze volkvertegenwoordigers, die de komedie meegespeeld hebben!

Voor zijne vrienden van den politieke winkel is het gouvernement geen uithongeraar.

Het berucht ontwerp van minister Rolin, van de soldaten te doen kiezen in de gemeenten waar zij in garnizoen liggen, heeft te veel tegenkanting ontmoet. Minister Rolin heeft het moeten intrekken, bijkomende dat het dwaas en onrechtvaardig was. 't Is de eerste keer niet dat de minister zich zulke kaaklagen mag geven.

Maar nu heeft hij een ander ontwerp neergelegd: het bevat dat de soldaten onder dienst niet mogen kiezen. Maar er wordt bijgevoegd, dat de kloosterlingen maar mogen kiezen in de plaats waar zij woonden, vooraleer in 't klooster te gaan.

Zoodat de mannen van de gelijkheid nu klassen onder de bevolking gaan maken? Een maar, omdat hij in een klooster is, heeft minder recht dan een andere?

Een kloosterling die te Arlon woont en te Ostende geboren is, zal die groote reis moeten doen om te gaan stemmen? Wie zal hem die onkosten vergelden?

Kloosterlingen die sedert dertig jaren in eene plaats wonen, de stad kennen en er belangen hebben, zullen moeten gaan stemmen in plaatsen waar zij sedert dertig jaren geen voet gezet hebben!

De minister zegt, dat men al de paters in eene stad zou kunnen doen bijeenkomen, om het ministerie te kloppen.

Maar het ministerie heeft in alle steden zijne bedienden waarmee het de katholieken klopt. Om rechtvaardig te zijn, zouden al de Staatsbedienden dan ook moeten stemmen in hunne geboorteplaats!

De verledene week heeft het ministerie zijne Vraagboek uitgegeven, van de vragen die aan de kandidaten-kiezers voor de provincie en de gemeente mogen gesteld worden. Het boek heeft geene acht dagen geleefd. Dit meesterstuk is reeds begraven, onder het gelach, het misprijzen en de verantwoordiging van katholieken en liberalen!

Het boek was zoo dom, zoo aardsom opgesteld, dat sommige ministerieele gazetten diervan zeggende: « Het zijn katholieken die het boek gemaakt hebben, om het ministerie van onderwijs belachelijk te maken. »

Maar neen, het was gemaakt door de hoogste verstander der liberale partij, door dezen die gewoon zijn iedereen voor dommerikken uit te maken. 't Zijn die arenden welke een Vraagboek opgemaakt hebben, waarvan de heer Houzeau, liberaalvolkvertegenwoordiger van Bergen zegde: « Het is eene uitdaging, gedaan aan het gezond verstand! »

En minister Frère, alsook Van Humbecq diert het verdedigen, beweren dat het goed opgesteld was, volgens al hetgeen tegenwoordig in de officieele scholen geleerd wordt.

Dit geeft aan de *Flandre libérale*, nummer van 15 maart, treurige bedenkingen in: « Het Vraagboek, zoo bekend de *Flandre*, is gemaakt bij middel van handboeken die in ons lager onderwijs gebruikt worden: dit werpt een treurig licht op den waren toestand van het openbaar onderwijs, sedert het nieuw schoolprogramma. »

Gansch het onderwijs bestaat in een zeker getal kleine wereldlijke handboeken, waarop de ongelukkige kinderen dom worden, door ze van buiten te leeren, en die hen zoo onwetend laten als te voren. »

Ziedaar het tegenwoordig officieel onderwijs, volgens de *Flandre libérale*.

En het vrij onderwijs zouden die mannen durven uitschelden? En wij zouden aan de school niet mogen raken, om die arme ongelukkige kinderen te redden, die in de officieele scholen tot eenige domheid en onwetendheid opgeleid worden!

In 1878 gaven de katholieke ministers 16 miljoen 520 duizend frank voor handel, nijverheid en landbouw.

In 1884 gaven de liberalen 8 miljoen 414 duizend frank. Dat is nog het derde niet van hetgeen de katholieken gaven.

In 1878 gaven de katholieken 2 miljoen 800 duizend frank ter verbetering der wegen. In 1884 gaven de liberalen 117 duizend frank.

In 1878 waren er op al de spoorwegen een voldoende getal konvoien voor de reizigers.

In 1884 schallen de liberalen bij honderden konvoien af en verhoogden de prijzen.

Wie zorgt dan hest voor handel, nijverheid en landbouw, de katholieken of de liberalen? Iedereen antwoordt daarop: de katholieken.

Een schoone woorden, dat in den almanak van Snoeck te lezen staat:

Vader gaf aan zijn kindje bonbons, en om het beleeft te leeren zijn, vroeg hij:

— Wat zegt een braaf kind als het bonbon krijgt?

— Nog, nog! zei het kindje.

Ehwell, het gaat in 't land juist zoo. De vader is het gouvernement, en het officieel onderwijs het kind.

Vader gaf aan den slokop dit jaar 2 miljoen 375 duizend frank meer bonbons dan verleden jaar. Maar het kindje roept: nog, nog! Voor 1885 wordt weeral 880 duizend frank bij gevraagd.

En brusselsch liberaal blad, dat hevig uitvalt tegen het geldverkwistend ministerie, geeft ons eenige inlichtingen over eene schoolopziener zijner kennis.

Die man was in 1870 notarisclerk. Zijn vader bekam beurzen van de provisie en de gemeente, zond zijn jongen naar de normaalschool. Daar verbleef hij drie jaren en kwam in 1874 als onderwijzer te voorschijn.

De jonge man had hoogmoed: Hij bood zich aan, om in eene hoogschool te treden: doch hij kreeg zulke groote buis dat hij zich nooit meer voorgesteld heeft.

Thans is hij schoolopziener en wint, met de profijtten, minstens zijne 12,000 frank 's jaars. Of 4000 frank meer dan de professoren van de universiteit die hem gehandeld hebben.

En van al de schoolopzieners is die waarschijnlijk nog de bekwaamste.

Er zijn acht-en-negentig schoolopzieners in het land: dat is elf per provincie. Al die heren winnen van 7000 tot 14000 frank 's jaars. Bovendien ontvangen zij voor hunne schoolinspectie-reisgeld en verrijflijkskosten, tot beloop van 18 frank daags.

Er zijn in België, volgens de officieele statistiek 2017 lagere scholen. Zoodat iedere schoolopziener ongeveer 20 scholen onder zijn toezicht heeft.

Zou een schoolopziener alle 20 dagen dezelfde school bezoeken? Bijzonderlijk als de grootte-heit ervan ledig staat?

De man gaat niet meer dan 2 of 3 keeren per jaar dezelfde scholen bezien. Dat maakt 60 dagen werk per jaar, waarvoor hij boven zijn traktement 18 frank daags wint.

De overige 305 dagen moet hij lui zitten.

Er zijn ten minste tien maal te veel schoolopzieners en op hun traktement en reiskosten kan meer dan een miljoen frank per jaar gespaard worden!

Schoel het verwondert de liberalen, dat wij de schoolwet zullen afbreken, als wij aan 't hoofd komen!!!

De schoolmeesters van allen rang en stand zijn onder eene gelukkige ster geboren.

Alle dagen minder kinderen in de school en alle dagen meer geld.

De schatkist zweert armoede, en is zoo mager als eene graat. Er is niets van te krijgen voor handel en nijverheid, boerdery en werken van openbaar nut.

Sprekt van geld voor openbare werken die overal noodig zijn, de ministers smijten hunne armen open, en het is een klagen en lamentieren, dat hooren en zien vergaet.

Maar voor het leger en het liberaal onderwijs is er altijd genoeg.

720,000 frank opslag voor de bewapening van het leger.

880,000 frank opslag van traktement voor de schoolmeesters.

laet de boeren maar dorschen en de wind maar waaien. Officiëren en schoolmeesters zullen hun stalleken gestrooid vinden. Onze minister Rolin heeft in de Kamer gezegd, dat de Landbouw en de Nijverheid hen zelve moeten zien te helpen! Hij kan er niets voor doen.

De invoer der landbouw voortbrengsels in België overtreft verre de uitvoer; dat weet iedereen.

Maar weinig personen weten hoeverre de invoer grooter is dan de uitvoer. Ziehier een klein overzicht van de handelsbeweging van België met den vreemde gedurende het jaar 1885, betreffende de

huisdieren, de voortbrengsels van pachthoeven enz.

De invoer overtreft den uitvoer:

- Van 74,000 stuks van het rundergeslacht.
- Van 75,000 stuks van het schapegeslacht.
- Van 15,000 stuks van het varkensgeslacht.
- Van 4,150,000 kilos boter.
- Van 482 miljoen kilos tarwe.
- Van 40 miljoen kilos koren.
- Van 175 miljoen kilos garst.
- Van 26 miljoen kilos boonen, erwten, enz.
- Van 112 miljoen kilos maas en haver.
- Van 25 miljoen kilos meel.
- Van 78 miljoen eieren.
- Van 5 miljoen kilos gezouten vleesch.
- Van 100 miljoen kilos oliegeveende granen.

En die massa produkten komen vrij in: — en alle zijn landbouwprodukten.

Is het te verwonderen dat de boer achteruit gaat?

Iemand die 50 frank lasten betaalt, is een gewoon burgerke, een winkelier of herbergier.

Volgens de nieuwe bloedwet kan hij voor al zijne zonen die uit het lof vallen, 200 frank storten, en te gedurende eenige maanden zonder werken veel geld geven.

't Is te dom! maar laten wij nog aannemen dat het kon zijn.

Heeft die kleine burger, die 50 frank lasten betaalt, ook het middel om van al zijne zonen rijke menschen te maken?

Minister Rolin meent het zoo, want de zonen moeten drie keeren, alle twee jaar voor eene maand binnen gaan.

Zoo, omdat hun vader 50 frank lasten betaald heeft, moeten de zonen alle twee jaar hunne broodwinning vernietigen, en hunne vrouw en kinders ellende laten lijden.

En vader die zonen heeft, en 50 frank lasten betaalt, is nu met eens een deugust geworden. Want deugust moet men zijn, om zoo zijne kinders ongelukkig te maken.

En 't is liberalen die dat ingesond hebben! mannen die al het verstand alleen willen hebben! die hun hoede vol plunnen steken!

Plunnen van ezelshaar!

De heer Olin, thans minister van openbare werken, won per dag, of liever per zitting, gedurende het school-erkwest, 't is te zeggen in eenige uren, de son van drie honderd en acht frank.

Hoeveel betaalt dezelfde heer Olin, thans minister van openbare werken, per dag, aan de barnevachters van den ijzerweg?

Vroeger waren de barnevachters mannen en wonden zij 2 fr. of 2,50 fr. per dag. Om te sparen heeft men ze door vrouwen vervangen en aan deze geeft men 80 centimes daags!

Of liever, men gaf 80 centimes van de heer Olin, die 508 fr. per zitting haal, heeft dat overdreven loon vermindert en gebracht op 40 centimes!

Echter — men moet rechtvaardig zijn — het loon is dubbel, 't is te zeggen het bedraagt 80 centimes, als de man in den dienst van den ijzerweg het leven heeft verloren.

Drie honderd en acht frank per zitting voor den heer Olin.

Tuichty centimes daags voor de barnevachters van den ijzerweg!

Op eene zitting won de heer Olin genoeg om dertien en half zakken tarwe of meer dan een en zestig zakken aardappelen te koopen en eene barnevachster van den ijzerweg wint nauwelijks genoeg per dag om eenen kilo brood te koopen!!!

De derde maal: ik eisch den sleutel der kerk deur!.....

— Mijn God, riep de priester met snijdende stem: zorg zij zelve voor uwen tempel: ik wil den ongelukkige eenen moord sparen!.....

De kapitein, sprong met een helsch gegriem naar den sleutel, welke de deken hem foestak: maar sneller dan hij, was Hendrik hem vooruit gevlogen, had den sleutel gegrepen en was er mede achter eene pijler gevlucht.

— Luister riep hij tot den kapitein: gij geeft aan twee mannen hevel terug te keeren naar hun verblijf: ik geef u mijn woord van eer, dat gij morgen in volle veiligheid hen zult kunnen verzoegen!..... Ik zal u hier in de kerk eene plaats aanwijzen, waar gij gerust de nacht zult kunnen overbrengen!

— Wordt gij gek! bromde de kapitein woedend.

Zoo niet! vervolgde Hendrik, werp ik den sleutel door de vensters en valt hij tusschen de huizen, die aan de kerk staan, waar uwe mannen hem nooit zullen durven gaan zoeken.

Een dubbele vreet van afgrijzen weergalmdo door de kerk: de roover had zijn rapier in de borst van den deken gestooten; de priester had de beide handen aan de wonde gebracht, waaruit het bloed in overvloed begon te gushen, en was met een dof gezucht ten gronde gezakt. Hendrik kwam met opgeheven wapen toegesprongen: maar de moordenaar had nu zijne eigene hezwijmde vrouw bij de haren, en zijn bebloed wapen op de borst zettende, riep hij zijnen zoon toe:

— Nog één stap, en dat gaat er door!

— Genade! o genade voor mijne moeder, huilt de de jongen als neergebliksemd op de knien stortende.

— Ik dacht het wel, sprak de kapitein dat dit middel lukken zou. Leg uw rapier en den sleutel nevens u neder en kom hier bij mij.

De jongeling gehoorzaamde. De jongeling liet zijne vrouw los, welke als levenloos op den grond

plafte. Vervolgens bond hij zijnen zoon armen en beenen vast en ziede hem:

— Ik zal u den mond niet stoppen: van uw stilzwigen hangt het leven af van uwe moeder!

Mijn God! hoorde men de deken murmelen met zwakke stem: gij hebt mijn oer aanvaard, o dank! voltrek nu uw werk, o heer!

De kapitein was reeds met den sleutel aan de ketendeur, opende deze en weldra stonden een twintigtal roovers, wel gewapend en meest allen voorzien van groote zakken, in het portaal. In eenen hoek lag Ludwig fern gekweld: de kleine lastaars, die een zijner mannen droeg aan het gelaat van den ongelukkige heugende:

— Beschouw wel deze trekken, zegde hij: het zijn die eens verraders!... Morgen vroeg, vrienden, zullen wij op hem de verdiende straf toepassen!... Hij zal het licht der zon niet meer weer zien!

— Ware het niet best, kapitein, van hem maar hier in de kerk op te hangen, bemerkte een der roovers; wij zullen waarschijnlijk reeds genoeg hebben te dragen.

— Dat zien wij later, zei de kapitein: laat ons eerst de zaak verrichten, waarvoor wij gekomen zijn.

Zij traden in de kerk.

— Daar sprak de kapitein, de bezwijmde vrouw en den gekwisten deken aantoonende: daar liggen er twee, waarom wij ons volstrekt niet meer bekommeren: den eenen heb ik zijn aandeel gegeven; en de andere had het niet meer noodig; maar hier is iemand, Ravenkop, dien ik u thans geruster durf aanbevelen: het is onze kennis van Goede-Vrijdag: doch gij ziet, dat hij niet meer gevaarlijk is: Hij zou echter kunnen aan 't roepen en kermen gaan, en reeds al te veel is hier geroepen en gekerm: gelukkiglijk hebben de regen en de wind alles verdoofd!... Nu, indien hij een woord spreekt, slaat hem het hoofd af, en doet onmiddellijk hetzelfde met die vrouw daar!

De bende verspreide zich hierop door de kerk. Alles wat maar zilver was, werd geroofd en in zakken gestopt, en de zware zilvere kandaars werden twee aan twee in stukken zeidloek gebonden. Zelfs de sacristij, welke de deken had moeten openlaten werd geplunderd. De kapitein riep eindelijk zijne mannen te zamen aan het antaer van den Bruinen-Lieven-Heer, zij zetten er hunne buit neder en schaarden zich voor hem in eene soort van slagorde.

— Mannen, zegde hij, nu alles hier is binnen gepakt, blijft ons de zaak te verrichten van den verrader Ludwig en van onzen jongen gevangene!.....

— Alles is niet ingepakt, kapitein, zei een roover uit de voorste rij, en hij toonde met den vinger de stralende kroon van het kruisbeeld.

— Wie heeft zoo iets vergeten, bromde de kapitein: die zilvere kroon, mannen, is met hare edelgesteenten alleen zoo veel waard als de helft van den buit, welke reeds in onze zakken steekt!

— Maar kapitein, wij hebben reeds genoeg te dragen, riepen eenige roovers.

— Men zegt, dat het een wonderbeeld is riepen er andere.

— Wie heveelt er hier, vroeg de kapitein driftig: zijn er dan nog Ludwigs, nog kwezelaars onder u?

Niemand antwoordde.

— Herman, sprak de stille stem des dekens: Herman, er is een God!

— Een God! spotte de kapitein: welnu dat hij het tooneel!

Met deze woorden was hij op het antaer gesproongen en had de zware kroon reeds in zijne beide handen: maar op eens weerklinkt een felle donderslag: bliksemlinzen slingeren rond het hoofd van den kapitein en laten het beeld zien dat met gezakten arm, den roover bij eene naerpil vasthoudt.

— Mirakel! mirakel! gilden de roovers, en allen vielen als verpletterd te gronde.

De vrouw, juist uit hare bezwijming ontwaakt, aanschouwde dit tooneel met verbazing en schrik. Zij stond recht, sneed met een rapier de handen

Herman COUTEREEL

HISTORISCHE NOVELLE

door E. M. MEGANCK.

(5^e VERVOLGEN EN EINDE.)

— Oom riep hij, wij zullen uwen raad nog moeten volgen: Redding voor alles!... Ludwig, klim eens op den toren en luid de klok!

De kapitein stiet dien woesten lach uit welke hem eigen was.

— Dat zal hem schrikkelijk moeilijk vallen, knaap, zegde hij: hij ligt in het portaal. Ik heb daar zoeven zijne tong gebreedeld en zijne armen en beenen omzwaachteld: gij weet, door onderzanding, dat ik dat goed ken!...

Hij was op twee stappen van de groep blijven staan en liet zijne onheilspellende oogen een stond op her rusten, terwijl een spottende grijns zijn gelaat betrok.

— Wat wilt gij van ons? vroeg Hendrik, hem onverschillig tegenstarrende.

— Wat ik van u begeer, zult gij selfs vernemen, zegde de kapitein op misprijzenden toon: begiu echter maar met het speelding, dat in uwe handen niet langer past, weg te leggen; en gij, mijn goede heer deken, wees zoo goed mijn den sleutel der kerkeur te overhandigen: Gij hoort, hoe het buiten regent, en het betaamt niet dat ik mijne mannen langer aan die guurheid blootstel.

Vrees niet, Oom, riep Hendrik op beslist toon: mijn rapier is het zijne waard!...

— Verweer u dan, riep de kapitein.

Hij viel op den jongeling aan: de rapieren

blikkerden en kletterden; maar de deken sprong angstig toe.

— Scheidt uit ongelukkigen, in den naam der miskende natuur, scheidt uit!...

— Hendrik, mijn kind! 't is u vader, riep de ontstelde vrouw, terwijl zij de armen smeekend naar heuren ontandren echtgenoot uitstak.

— Mijn vader! gilde de jongeling, zijn wapen latende zakken: dat mijn vader!...

— Herman mijn verdwaalde echtgenoot: kreet de vrouw, is het alzo, dat ik u na vijftien jaren moet wederzien!.....

— Mijn zoon, sprak de deken op plechtigen en vermaendenden toon: is dan de maat uwer ongerechtigheden nog niet vol!... Herman komt gij de godheid terug tot in haren tempel!

— Herman, riep de vrouw weder, nu geknield voor hem vallende: Herman, mijn zimmer geliefde echtgenoot, laat uw hart vermurwen: doe hetgeen gij ons door uwe moeder hebt laten schrijven, en wij zullen weder gelukkig zijn!...

Zij wille zijne knieën omvatten, maar hij stiet haar met heuende lach van zich af.

— Meent gij dan waarlijk, spotte hij, dat uwe sermoneen indruk kunnen maken, op een hart, dat door vijftien jaren lijden en strijden meer dan ooit u vijandig is geworden? Wel, ik ken overigens al die schoone zaken sinds lang van buiten: mijne moeder vergast er mij op iedere maal, dat zij mij ziet!... Maar ik ben waarachtig gek van op die kinderachtigheden te antwoorden: de sleutels, heer deken!... Indien gij niet wilt, dat ik geweld gebruikte!

— O, genade voor mijne kerk, riep de oude man smeekend.

— Genade, Herman! riep de vrouw, den arm grijpende van Hendrik, die knarsetandend van machteloze woede dit tooneel aanschouwde: Genade om der wille van uwen zoon!

— Ik heb geen zoon, riep de roover, en ken geene andere familie meer dan de mannen, die daar buiten ongeduldig staan te wachten!... Voor

de derde maal: ik eisch den sleutel der kerk deur!.....

— Mijn God, riep de priester met snijdende stem: zorg zij zelve voor uwen tempel: ik wil den ongelukkige eenen moord sparen!.....

De kapitein, sprong met een helsch gegriem naar den sleutel, welke de deken hem foestak: maar sneller dan hij, was Hendrik hem vooruit gevlogen, had den sleutel gegrepen en was er mede achter eene pijler gevlucht.

— Luister riep hij tot den kapitein: gij geeft aan twee mannen hevel terug te keeren naar hun verblijf: ik geef u mijn woord van eer, dat gij morgen in volle veiligheid hen zult kunnen verzoegen!..... Ik zal u hier in de kerk eene plaats aanwijzen, waar gij gerust de nacht zult kunnen overbrengen!

— Wordt gij gek! bromde de kapitein woedend.

Zoo niet! vervolgde Hendrik, werp ik den sleutel door de vensters en valt hij tusschen de huizen, die aan de kerk staan, waar uwe mannen hem nooit zullen durven gaan zoeken.

Een dubbele vreet van afgrijzen weergalmdo door de kerk: de roover had zijn rapier in de borst van den deken gestooten; de priester had de beide handen aan de wonde gebracht, waaruit het bloed in overvloed begon te gushen, en was met een dof gezucht ten gronde gezakt. Hendrik kwam met opgeheven wapen toegesprongen: maar de moordenaar had nu zijne eigene hezwijmde vrouw bij de haren, en zijn bebloed wapen op de borst zettende, riep hij zijnen zoon toe:

— Nog één stap, en dat gaat er door!

— Genade! o genade voor mijne moeder, huilt de de jongen als neergebliksemd op de knien stortende.

— Ik dacht het wel, sprak de kapitein dat dit middel lukken zou. Leg uw rapier en den sleutel nevens u neder en kom hier bij mij.

De jongeling gehoorzaamde. De jongeling liet zijne vrouw los, welke als levenloos op den grond

plafte. Vervolgens bond hij zijnen zoon armen en beenen vast en ziede hem:

— Ik zal u den mond niet stoppen: van uw stilzwigen hangt het leven af van uwe moeder!

Mijn God! hoorde men de deken murmelen met zwakke stem: gij hebt mijn oer aanvaard, o dank! voltrek nu uw werk, o heer!

De kapitein was reeds met den sleutel aan de ketendeur, opende deze en weldra stonden een twintigtal roovers, wel gewapend en meest allen voorzien van groote zakken, in het portaal. In eenen hoek lag Ludwig fern gekweld: de kleine lastaars, die een zijner mannen droeg aan het gelaat van den ongelukkige heugende:

— Beschouw wel deze trekken, zegde hij: het zijn die eens verraders!... Morgen vroeg, vrienden, zullen wij op hem de verdiende straf toepassen!... Hij zal het licht der zon niet meer weer zien!

— Ware het niet best, kapitein, van hem maar hier in de kerk op te hangen, bemerkte een der roovers; wij zullen waarschijnlijk reeds genoeg hebben te dragen.

— Dat zien wij later, zei de kapitein: laat ons eerst de zaak verrichten, waarvoor wij gekomen zijn.

Zij traden in de kerk.

— Daar sprak de kapitein, de bezwijmde vrouw en den gekwisten deken aantoonende: daar liggen er twee, waarom wij ons volstrekt niet meer bekommeren: den eenen heb ik zijn aandeel gegeven; en de andere had het niet meer noodig; maar hier is iemand, Ravenkop, dien ik u thans geruster durf aanbevelen: het is onze kennis van Goede-Vrijdag: doch gij ziet, dat hij niet meer gevaarlijk is: Hij zou echter kunnen aan 't roepen en kermen gaan, en reeds al te veel is hier geroepen en gekerm: gelukkiglijk hebben de regen en de wind alles verdoofd!... Nu, indien hij een woord spreekt, slaat hem het hoofd af, en doet onmiddellijk hetzelfde met die vrouw daar!

De bende verspreide zich hierop door de kerk. Alles wat maar zilver was, werd geroofd en in

zakken gestopt, en de zware zilvere kandaars werden twee aan twee in stukken zeidloek gebonden. Zelfs de sacristij, welke de deken had moeten openlaten werd geplunderd. De kapitein riep eindelijk zijne mannen te zamen aan het antaer van den Bruinen-Lieven-Heer, zij zetten er hunne buit neder en schaarden zich voor hem in eene soort van slagorde.

— Mannen, zegde hij, nu alles hier is binnen gepakt, blijft ons de zaak te verrichten van den verrader Ludwig en van onzen jongen gevangene!.....

— Alles is niet ingepakt, kapitein, zei een roover uit de voorste rij, en hij toonde met den vinger de stralende kroon van het kruisbeeld.

— Wie heeft zoo iets vergeten, bromde de kapitein: die zilvere kroon, mannen, is met hare edelgesteenten alleen zoo veel waard als de helft van den buit, welke reeds in onze zakken steekt!

— Maar kapitein, wij hebben reeds genoeg te dragen, riepen eenige roovers.

— Men zegt, dat het een wonderbeeld is riepen er andere.

— Wie heveelt er hier, vroeg de kapitein driftig: zijn er dan nog Ludwigs, nog kwezelaars onder u?

Niemand antwoordde.

— Herman, sprak de stille stem des dekens: Herman, er is een God!

— Een God! spotte de kapitein: welnu dat hij het tooneel!

Met deze woorden was hij op het antaer gesproongen en had de zware kroon reeds in zijne beide handen: maar op eens weerklinkt een felle donderslag: bliksemlinzen slingeren rond het hoofd van den kapitein en laten het beeld zien dat met gezakten arm, den roover bij eene naerpil vasthoudt.

— Mirakel! mirakel! gilden de roovers, en allen vielen als verpletterd te gronde.

De vrouw, juist uit hare bezwijming ontwaakt, aanschouwde dit tooneel met verbazing en schrik. Zij stond recht, sneed met een rapier de handen